

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea

recursurilor în anulare declarate de

Irina Telipan

(Dosarul nr. Ire-105/23

Nr. PIGD 1-22162746-01-1r/e-27062023)

Chiar dacă instituția recursului în anulare a fost abolită la 01 septembrie 2023, recursurile în anulare declarate până la acea dată se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora; În cadrul recursului în anulare puteau fi discutate doar erorile de drept din hotărârile irevocabile prin care a fost soluționat fondului cauzei penale; Decizia instanței de recurs adoptată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală și încheierea de respingere a recuzării nu puteau fi contestate cu recursul în anulare.

11 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursurile în anulare declarate de petiționara Irina Telipan,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 07 noiembrie 2022, în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a parvenit spre examinare plângerea depusă de petiționara Irina Telipan, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, privind dezacordul ei față de un răspuns din 24 octombrie 2022 al Procuraturii Generale în legătură cu faptul că Procuratura Generală nu examinează adresările ei și solicită obligarea acestei instituții să examineze plângerile depuse.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 noiembrie 2022, plângerea lui Irina Telipan a fost respinsă ca fiind inadmisibilă. Prima instanță a constatat că petiționara nu a respectat cerințele menționate în încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 05 noiembrie 2022, prin care i s-a acordat timp să anexeze la plângerea depusă copia materialelor a căror anulare se solicită.

3. La 23 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins ca inadmisibil recursul petiționarei declarat în temeiul art. 313 Cod de procedură penală. Instanța de recurs a menționat că o asemenea încheiere este irevocabilă din momentul pronunțării și nu se supune căii de atac în recurs, așa cum prevede cazurile expres indicate în norma art. 437 alin. (1) pct. 3/1) Cod de procedură penală. Suplimentar, instanța a indicat că nu se va pronunța asupra motivelor invocate în cererea de recurs, deoarece, potrivit pct. 16 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „soluția de respingere a apelului (în cazul dat recursului) ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia, decât în cazul unui recurs exercitat în mod legal”.

4. La 23 iunie 2023, la Curtea Supremă de Justiție a parvenit „recursul” depus de Irina Telipan împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 noiembrie 2022 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2023. În motivarea acestora, petiționara indică că instanțele de judecată nu s-au expus asupra încălcărilor admise de către organul de urmărire penală în privința ei.

5. Materialul a parvenit la Curtea Supremă de Justiție la 27 iunie 2023, fiind înregistrat cu indicele „1re”, ce reprezintă recursurile în anulare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, a abolit instituția recursului în anulare. Totuși, conform art. XI alin. (3¹) al acestei legi:

„Recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.”

7. Art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, în versiunea în vigoare până la 31 august 2023, prevedea următoarele:

„(2) Un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că:

- 1) recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430;
- 2) recursul este declarat peste termen;
- 3) temeiurile invocate de recurent nu se încadrează în cele prevăzute la art. 427;
- 4) recursul este vădit neîntemeiat;
- 5) recursul nu abordează probleme de drept de importanță generală pentru jurisprudență.”

8. Cererea de recurs în anulare a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată”

9. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală:

„44) viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;”

10. Conform art. 454 Cod de procedură penală:

„Recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.”

11. Art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(2) Admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție o va decide un complet format din 5 judecători, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar.

(3) În cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (2), completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate, iar în cazul constatării condițiilor prevăzute la alin.(4) al articolului menționat, completul va trimite

prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.”

12. Art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, după modificările introduse prin Legea nr. 224/2024, prevede următoarele:

„(5¹) ... Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

13. Având în vedere prevederile art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție (a se vedea § 12), în pofida prevederilor art. 456 alin. (2) Cod de procedură penală (a se vedea § 11), admisibilitatea recursului în anulare va fi examinată de un complet din trei judecători ai Curții Supreme de Justiție.

14. Recursurile în anulare au fost declarate în termenul de șase luni de la data rămânării irevocabile a deciziei curții de apel.

15. Completul reiterează că, conform art. 451 alin. (1) Cod de procedură penală în vigoare la data depunerii recursului (a se vedea § 8), hotărârile irevocabile puteau fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise „la judecarea cauzei”. Ultima sintagmă semnifică că doar erorile de drept care vizează soluționarea fondului cauzei penale pot fi examinate în cadrul recursului în anulare. „Recursul” în cauză nu se referă la hotărârea prin fondul cauzei penale care vizează recurentul, ci a fost declarat în privința deciziei instanței de recurs adoptată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală. Asemenea decizii nu erau susceptibile de a fi contestate cu recurs în anular. Prin urmare, „recursul în anulare” este inadmisibil.

16. Din considerentele de mai sus, în conformitate cu art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție și art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare la data depunerii recursului în anulare),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile în anulare declarate de Irina Telipan împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc